

25 OCAK 1950

SENE: 1

SAYI: 13

Çarşamba Günleri Çıkar

NUHUN

Gemisi

Siyasi Mizah Dergisi

HEDİYESİ 10 KURUS

MEMLEKET DAVALARI NASIL HALEDİLİYOR?

Geç kaldınız!

Geçenlerde Demokrat milletvekillerinden Bay Señihi Yürüten, lüks otomobil, israf, falan filan derken, söyü Marşal yardımına getirip: «Bu borcun altından toplarımız bile kalkamıştır!» demez mi. Hemde Meclis kürsüsünden:

Arkásında Devlet Bakanı Cemil Barlas'da, kaş yapa yım derken, göz çıkardığı nın farkında bile olmadan: «Biz Marşal yardımının hesabını meteliğine kadar veriyorum...» buyurmazlar mı...

Hani şezaat arzederken diye bir söz vardır...

Ama işe bakın ki kimse de çıkip, şöyle demedi. Bay Yürüten'e: «Toounlarımız ödeyemeyeceği bu borçlar milletin sırtına yükletilirken zati devletleri yine milletvekili idiniz. Bu gün söylediklerinizi o gün söyleyip, kaptılasyonlara rahmet okutan bu sözün ona yardım anlaşmalarının kabulüne, niçin mânî olmağa çalışmadınız?» Ve bay Barlas'a döñüp: «Amerika'ya hesap ve riyorsunuz demek. Ama yabancı bir devlete hesap vermek zorunda olan hükümetler tam müstakil sayılamaz. Hani bu yardımları istiklalimizi korumak için kabul etmişlik.

Demek o ateşli nutuklar, istiklalimizden, toprak bütünlüğümüzden en ufak feodallığı yapmaktansa ölümü bin kere tercih ederiz!» demeler, hep blofmış sayın Bakan.

Millî davalarda her fırsat ta hassas olduklarını iddia eden aydınlarımız ve gençlerimiz, millî hâkimiyetin bu kadar açıkça ihlâl edilmesine ne buyururlar acaba?

NUH

SİRER'in

kulakları çınlasın

Adana genel evleri grev halinde (gazetelerden)

Belediyenin genel evlerin alış verişini akşam 21'e tâdit etmesi üzerine Adanadaki genel ev sahipleri ve sermayeleri dükkânlarının kepenklerini halka kapatmış ve belediye isteklerini kabul edinceye kadar greve de etmeye karar vermişlerdir.

Sırer'in kulakları çınlasın!

(Tablo 1. Bir ilim cemiyetinde):

— Kağıt davası halolunmadan demokrasi olamaz. Ben kağıdı...

— Evvelâ ev sahipleri işi halolunmam, ondan sonra demokrasi. Benim apartimanım...

— Hayır, en müümü matbaa meselesi. Ben matbaamda...

— Arazi sahiplerinin davası; halolunmadan demokrasi davası; ne demek. Ben arazimden...

(Tablo 2. Başbakan kalabalık bir yerde memleket davasını anlatmaktadır.)

— Partimiz halkıdır. Halkçı olmak milletin iradesini temsil etmek demektir. Milletin iradesini temsil etmek, millî gayeye hizmet etmek demektir. Millî gayeye hizmet etmek, millî gayeyi tahakkuk ettirmek demektir. Millî gayeyi tahakkuk ettirmek basın hürriyetini tahakkuk ettirmek (alkışlar, uzun uzun alkışlar) Basın kanunu tabib edeceğim. Ağzı açanları mahvedeceğim. Sağ'a bakanları yok edeceğim, sola bakanları uçuracağım,ileri bakanları...

(Tablo 3. Ticaret Bakanı basın konferansında).

— Açık varmış bütçemizde. İmkâni yok. İsterseniz hesap edelim: 2 kere 2 ne eder? Dört değil mi? 4 den 1 çıkar. Ne kahr? 3. Bunu unutmayın. Hani bir tıraj hakkımız var ya, 37 milyon liralık. Onu ikiye takşın edin. Ne eder? Takriben 20 mî? Demin hani bir 3 var

Bir kere yer edeyim
gör neler edeyim

Amerikalı uzmanlardan sonra memleketimize Amerikan sermayesi gelmek istiyor. Bizim ne kadar misafir perver bir millet olduğumuzu dillere destan. Yalnız biraz garanti istiyorlar. Yanlış anlaşılmaması bu itimatsızlıkтан değil, sadece alışkanlıktır. Hele Amerikan sermayesi bir gelsin neler olacak?

Oh gel keyfim gel, bak bir kere yer edeyim, ondan sonra gör neler edeyim.

Hikaye meşhurdur: Ayrik otu bir bağ kenarına gelmiş bana bir parça yer ver ne olur demiş. Bağ kendisinden emin. Ayrik otuna bakmış, hatırlımı kırmamış, aradan bir zaman gecince ayrik otu bütün bağı kaplamış. Bağ bir huzursuzluk sarmış. Bağ ayrik otuna: «Beni rahatsız ediyorsun birazlık da bana imkân ver demiş.» Ayrik otu da «Rahatsız oluyorsan çok gitmekte serbestin» ceva bini bağa yapıştırılmış.

Ayrik otu misilli misafir kapı dışında yatar.

di ya, onunla çarpin. Ne eder? 50 mî? Siz topılarak hesap 70 deyin. Açığımız ne idî? 150 milyon mu? Çıkarın yetmiş. Ne kaldı? Topılarak hesap 75 değil mi? Demek ki açığımız böyle denildiği gibi 150 milyon değil.

— Peki, gerisi...

— Ha, durun. Bir kere bizim istatistiklere güven olmaz.

— Yaaa!!!

— Sonra otomobilleri, traktörleri saymayın. Çünkü, bunlar yürüyen eşya, testisine imkân yok. Nayılon da saymayın. Göründür görmez bir şey. Bunlar aşağı yukarı 25 milyon eder. Onu da çıkarın, kaldı mı 50 milyon açık? Oda ha kapandı, ha kapanacak. Belki de kapanmıştır bile. Bu hususta telefon bekliyorum.

— İşsizlige ne buyurursunuz?

— Normal.

— Parazitik.

— Tabii.

— Malların satılmaması?

— Olabilir.

— Hayat pahalılığı?

— Mümkün.

— Ticaret?

— Üzerindeyiz. Telefon bekliyorum.

(Tablo 4. Herhangi bir siyasi lider, muvafık veya muhalif, mutlu vermektedir)

— Peygamberimiz buyurmuş - lar ki, hayrel'umuru evsatuhu. Ya ni her şeyin ortası iyidir. Her iki tarafa da geçmek mümkün olur. Ya eyyûhel müslümin, Innallâhe layâlihu amel elmuâsidin. İşte müslümanlar, başkanımız günlerden beri Anadoluda Allahın bu emri tebliğ ile mesguldür. Nuru ilâhi ile mucâheh olan o adam envar kâim eylemektedir. Beş vâkit namaz bizden eksik olmaz. Huu Allah. Atatürk'ün mütevelliisi olan Partimiz Peygamberimizin su mûbarek hadisine uyarak.

(Tablo 5. Demokrat Parti içti - maında).

— Biz husumet demedik. Hususi ümmet dedik. Onlar husumet anladılar. Bu iş torunlarımızın torunlarına kadar sîrse vâllahi de billâhi de bir an iktidara karşı husumet beslemeyeceğiz.

(Tablo 6. Anadoluda başka bir yerde başka bir nutuk)

— Bize çok geziyorsunuz diyorlar. Çok gezen mi bilir çok okuyan mı? Fakat husumet kararının için de kaba surette gizlenen zihniyet hükümetin gözünden kaçmıyor.

(Tablo 7. Bir C. H. P. toplantıında).

— Partinizin daha uzun zaman (Devamı 4 de)

Amerikan delegesi mi, Türk delegesi mi

Hani bir zamanlar gazete lerin «Genç Bakanlarım - dan» diye öğdü, sonradan yuvarlanması üzerine, ayağının altına Nihat Erimin karpuz kabuğu koyduğu riwayetleri dolaşmış olan eski bir Ulaştırma bakanımız Kasım Külek vardı Amerika da tahsil etmiş olan bu Çukurovalı toprak ağası «Amerikanın sesi» radyo istasyonundan Türkiye hitap etti.

Hissedarı bulunduğu ithâlat ve ihracat şirketi içinde Marşal yardımını planın dan evvel çuval dolusu para kazanan müşärünileh Amerikayı ve Amerikalıları metede metede bitiremiyor. Kendi rivayetine göre, Amerikalılar infirattan ayrılmışlar, dünya işlerle ilgilene ge başlamışlar. En cahil sokak adamı bile dünya meselelerinde geniş vukuf sahibi imiş.

Halbuki, Yeni İstanbul gazetesinin Amerikada bulunan Amerikalı mühâbirinin yazdığı bir mektuba göre,

(Devamı 4 de)

Yavaş atın tekmesi

Amerikan yardımının aşıkâr olan sönürlü gayesini maskelenme ye çalışan satılmışlar, yıkıcı faaliyetlerine devam ededersün! Bâzâ münevverler gün geçtikçe hâki katiller görüp, halkımıza akseltirmeye bağlamışlardır. Aşağıdaki yazı 20 Ocak tarihli «Mizah» gazetesiin «Başköşe» sinden aynen alınmıştır.

Muhterem Marşal plânimiz fayzî neticeleri sükün etmeye başladı. Birleşmiş Milletler İktisadi Kongseyî Kararları gereğince, birçok milletler gibi biz de yâni kumas istihâlimizin bir kısmını itâh yoluyle saglayıcakmışız. Ama bizim itâh nisbeti yüzde ellî sularında. Oteden, pahâlî buldukları için, dış piyasadan hiç kimse Sümerbank mamullerine metelliğ vermemis. İthalât başlayınca mahut 20 milyon metre kumas le pi yasa da da sarfedilemeyecek.

Vaktiyle köylüüm biri İstanbul gelmiş. Padışalon Cumâ namazına gidecegi bir saatte tesâufen yol üzerinde bulunmuş. Seâlîlik resmi başlayıp da Hünkâr arabasında gezerken, tesâufen bu ya, atlardan biri, tam önde gelin ce, başını köylüden tarafa çevirmiş. Adam köyline döndükten sonra bir kibrî, bir tafra ki sorma - yin: Falârlığine rağmen azametin den durulmuyor. Yabancılardan merak edip soranlara, muhtar:

— Ona, Baktoğlu derler. Bir valîler padışabın atı ona bakmazı. Mührüm adamdır ha... dermiş.

Biz de Baktoğluna döndük

NUH Garpiyor: 2

Gecen pazar «Cumhuriyet» de çıkan yazısında, Falih Rıfkı Atay, Bolşeviklik ittihamının koyu milliyetçi maskesine ustaca ve sinapse bürünmüş kiderli yobazlar, kapkara softalar ve iflâh olmaz, zindiklar tarafından bir silâh olarak kullanıldığını açıklıyor ve «memleketin hemen bütün açık ileri, ve inkilâpcı fikirli evâlalarının bu silâhin arkadan taarruzuna uğradığını» belirtiyordu.

Ne gariptir ki, Dervîş Vahdeti'nin Babîali cadde - sindeki meşhur şerrülhalefi, yukarıdaki satırlarla aynı günde çıkan mahut tekkenamesinde, «Nuhun gemisi» ne karşı bir sürü tezvirlere yeltenerek, Falih'in isabetli iddialarını teyit ve tevkîf ediyordu.

Süphesiz, biz «Kıskakurek» zırzopunun tekkena - mesinden, böyle bir tecavüzu, böyle bir tasallutu, böyle bir jurnalı beklemiyordık. Daha doğrusu, Türk kızlarının iffet ve namusuna sataşma, Türk gençliğinin şeref ve ahlâkına tükürme, hattâ büyük Türk A. tasının henüz yaptırılmış mezarına kusma ve memleketin bütün ileri hamlelerine ulu orta küfür sa - vurma yeltenen bu yeşil kuyruklu Babîali canavarından, bundan başka bir şey beklemiyorduk.

Şayet Türk mahkemelerinin, ve akiye klinikleri - nin bu gedikli firarisi, içgrem tasallutuna sadece bizi hedef tutmuş bulunsa idi, şimdi şu satırları yazmayı ta -

(Devamı 4 de)

İşçiler ne düşünüyor

Molla Sirer zamanında verilen ders - Bir sendika başkanı arkadaşlarını H. Uran'a nasıl sattı

Çalışma Balcan Şemseddin Sirer, Mecliste göğsünü ger gere iddia ediyor:

— İşçi sendikalarının yüzde 98'i greve taraftar değildir. Amerika da anımsız işçilerde grev yapamazlar. İşçi devleti olan Rusya da dahi grev yoktur. Biz greve taraftar değiliz!

Bakannın sözleri işçiler arasında ne gibi alıdlar bıraktı: Bunu öğrenmek için işçi semtlerinden Ayvansaraya gittim işçileri soruya cekeceğime onlara kulak vermemi daha doğru buldum.

Meğer işçiler de tam kavammış da imisler. Yülosek sesle konuşuyorlardı.

Uzun boylu bir işçi konuşuyor-

da:

— Biliyorsunuz ki lyl niyetlerle bu sendikayı kurduk. Meğer merkez yönetim kurulu başkanımız kuzu postu giymiş C. H. P. ile bir kurtmos Hımi Uran'a bir rapor göndermiş demis ki: «Beyefen di 10 bin işçi soluluktan kurtardım sağa çektim, bizim, Mukaddes partimizin avucu içine aldim». Herifel oğlumun bu marife time karşılık, bizim genel başkanı C. H. P. nin İstanbul idare heyetinin yedek azılıklarını yedekliğini vermişler. İşte arkadaşlar bize karşı kendini işçi gösteren fakat hakikatte C. H. P. nin üye avlamakta kullandığı bu sırka oltalarlığı hürriyetini göstermiş odu.

Artık biz bu gibi sahte işçilerle is birliği yapamayız.

Bu işçinin etrafından 10 kadar mensupları arkadaşlarını desteklediler ve:

— En iyisi mensupları Ayvansaray'daki başları olan sizler hep birden istifa edin; Sonradan

elbirliği ile başumuzın şaresine bakarız.

Kısa boylu esmer bir işçi mutlu verir gibi söyleyip başladığını:

— Biliyorsunuz arkadaşlar bakan Sirer bizlerin greve taraftar olmadığını söyledi. Ona bu ilhamı veren bugünkü İstanbul işçi sendikaları birliğidir. Hepsi de patron vekili mevkide olan bu 300'er lira aylık işçiler çalışma balcanı ne istiyorsa dervişine diz çökmüş mürüt gibi «Hay Hays» diye kavuk salıyorlar. Halbuki 70-80 lira alan 70 bin İstanbul işçi sesini duyuramıyor. Buna rağmen biz grev hakkı istiyoruz. Eşipte bir Halli amca var komserlikten emekli şimdilik yapıyor işsizlik mitinginde bangır bangır bağışlıyor: Grev olmasa işçi hem dini koruyamaz diye.

Bu strada bir işçi yürüük kundu rasımlı sardığı bir gazeteyle açtı:

— Bakan bakan dedi hatırlıma geldi birliğin çatardığı. Hür Bilek gazetesinde Ahmet Topçunun bir yazısı var nası? olsa da ne retmeler okuyunda görün.

İşçiler çamurlu ve buruşuk gazeteyle lince açtılar. Ahmet Topçunun Ankaralı bir işçi bozmasına verdiği cevabı okudular. Bu işçi diyordu ki: «Sınıfı bir cemiyette yasyoruz. Sınıflar kendi menfaatlerini korurlar. İşçi sınıfı da cemiyetlerde aneak grev yolu ile ilgiliye kadar sümürdümekten korkunur.»

İşçiler arasında dobra dobra konuşan bu sendikacılık karşı takdir duyularını açıktan aradı.

Hür Bilek gazetesinin bu yazısını nesbetmesindeki gizli maksadı ara yanlarında görüldü, yaşlı bir işçi düşündü gözü.

— Sebebi su arkadaşlar dedi;

zoria satıldığı halde okunmayan bu gazetede bu yazının çıkmaması su gazetede bu yazının sırdatum su gayet güdüyorlar. Demek istiyorlar ki: İşçiler serbestçe fikirlerini yayalar ve böylece zevahı kurtarmak isterler. Haddizatında Ahmet Topçunun bu fikirlerini işçiler arasında yaymaya çabasını birisi görüürse hemen onu polise teslim ederler. O işçinin basına gelener pismis tavşunun basına gelmez. Bu surada BI işçilerinde Son Posta gazetesi bu grubu yaklaştı zayıf ve sarışın olam.

— Duydunuzmu arkadaşlar dedi yeni bir işçi sendikası kuruluyormuş Halk Partisinin vesayetinden uzak kalan sendikalar birleşmişler.

Bütün işçiler sevinçlerinden ağlayacak gibi oldular!

Yash ve dişleri kalmamış bir işçi sağdı:

— Yaşasınlar be dedi. Umidiyi kesmemekte hakkıymış demek artık biçak kemipe dayandı. Kendi kendilerini idare eden ve sadece işçi menfaatini koruyan bir işçi birliğimiz olacak,

Eşmer ve kısa boylu işçi yine:

İstegimiz sudur: İnsan gibi yaşımak, dünya nimetlerinden en az is verenler kadar faydalı mak ve is bulma hürriyetimizin grev hakkımızın tamması.

Yanlarından ayrılrken doğacak yeni teşekkülüm işçilerle tanıştı olsamı candan dillyorum.

Haftanın Balonları

Vatan - Bir kudu köpek

Nuh - Bir tane olsa balla besleyeceğiz

Son Telgraf - D. Parti demokrasiye bla' kabul ettiyor...

Nuh - Nezubilîlah kafrîc...

Son Telgraf - Menekşette zorbalığa asla imkân bırakılmayacaktır

Nuh - C. H. P. tasfiye mi oluyor?

Aksam - Soguga mukavemet

Nuh - Bize katıldı

Yeni İstanbul - Başkan Turhan mallyeci'lerden yardım istedil

Nuh - Desece, kendisi müftüdür hımmet bir dede

Aksam - Vapurlarda kaçakçılık

Nuh - Bu da Marsal panuma dahil her halde!

Aksam - Halk aktı da karalya da görmek kabiliyetinde

Nuh - Vah, vah size pilyü-piyyü toplamaktan başka is kalmıyor

Aşşam - Müthiş bir atom bombası

Nuh - Sevin de kimseye söyleme!

Vatan - C. H. P. müstakil nam-zetler arıyor

Nuh - Allah versin!

Vatan - Amerika İsrail'den Suçların işlerine karışmamasını istedil

Nuh - Anlaşıldı Vehbi'nin kerrakoş! Çiçekli de çiçekmiş yani!

Aksam - İşçilerin haldarı

Nuh - Sizsin için oy kazanmaya yarar

Cumhuriyet - Darülaceze müzeciatlar artıyor

Nuh - Refahtan, zenginlikten

İşçinin hakkını yine işçinin k

Türk İşcisi

Geçen hafta Türkiye Büyük Millet Meclisinde işçilere grev hakkı verilmiş verilmemesi üzerinde müzakasalar oldu. Demokrat Parti adına konuşanlar «verilsin» dediler. Grev hakkının demokrasının ilk şartlarından biri olduğunu garip memleketterinde ondokuzuncu asırda beri bu hakkın tamamını ileri sürdürler.

Geç kalmış bir müdafaa

Demokrat Parti'nin bu en temel demokratik hakkı müdafaa edilişi sebebi ne olursa olsun şüphesiz beşenlikmeğe değer. Yañız bu gün bu hakkı, umumiyetle emekçi vatandaşların hakkını müdafaa etmeli olduğunda gec hatırlamışlar gibi, Bonun için büyük seçim acıfe içinde gösterilen bu celâdetin bıraz da eflaslıları reylerini kazanmak için gösterilen bir gayret gibi geliyor bize.

Yalnız bundan söyle bir dörti senede kadar evveline dönüp de, aralık ayının bir gününde Türk işçilerinin, hür iradelerille, tamamile cemiyetler kanunu uygun ve hukuki mitsaadesi üzerine kurdukları esendikasın bir başka kapatıldı, idarecilerinin zindanlarına atıldı karşısında, bu gün «grev hakkı» ni kanunastırmak için yürütmeye giden «Democrat Parti mücadeleleri dut yemis bülbül gibi susuyorlardı!»

Sıssular iyi: Meşhur sözülleri (veya geceleri) Fuat Köprüli sendikaların «Sıra Yönetimi» tarafından hasimasından bir kez gün önce, bu netireyi Halk Partisi hükümetinden açıkça istemiş ve iktidarı «Kızıllaras göz yummadı» suçlandırmıştı. O zaman,

«Hükümet milletindirs vecizesi»nın altında Köprüyü alkışlayan «Halk Partisi» ekseriyetinin el sağılmış her halde Türk işçileri unutmadılar.

Gelelim yine bahsimize,

Bu acı hatırlayı söyle hatırlıca zealediğinden sonra, şimdî yine gelelim Meclis'teki grev müzakasalarına. Evet demokrat parti hatırlıcıları malumatlarında samimi olmasalar bile su grev hakkı ismini ortaya atmakla iyî ettiler.

«Millet»çiler de ses seda yolda!

Hatır'adığımıza göre Millet Partisi ilk kuruluşu zamanı işçilere grev hakkı verilmesini program na almış, sözüllerine haykırılmıştı. Şimdi bu haksız Meclis'e konuşturken onlardan kimse bu meyzedi ağızını açıp İldi kelime söylemedi. Tabii bu işi ortaya «Demokrat»lar atmış olduğunda iç için görür ya partilerine biles «Millet Partisi» diyecek kadar serdar geçti gibi görünüp bu baylar da sırt politika reçabeti yüzünden milletin ana haklarından biri konuşurken kulaklarını tıkayıp ceneğini kıtarmayı şammiyeti milletlerine ıydurabiliyorlar!

Bay Sirer iniklâbı rollsinde

İşitlik işitmedik demeyin: Köy enstitülerini baltalayan, mekteplerde

di derslerini sokan, tanınan günü Musolininin mafukiarını adapte edilmiş laflarla gazeteleri dolduran, Nazi Almanyasında (Arbeit dient) yani işçi kişilərinə benzeyen sözümüz ona güdümlü sendikalılar kürməye savasın. Çalışma Bakan B. Sirer meğer iniklâbı 1. mis! Ille ve lakin Bay Sirer'in iniklâcılığın nasıl bir nesne olduğunu anlamak için grev hakkının aleyhinde bulunurken söyledikleri ne bir göz atmak kâfî: Grev hakkı ni istemek irticâ olurmuş: Devlet

Affa dair

Teşrii masuniyetlerinin kaldırılması mukarrer olan bir çok millet vekilinin yüzü suyu hürmetine nihayet bir genel affin ilân edileceği sayışı matbuatta yeniden dal budak salmış bulunuyor. Bir kaç yıldan beri devre devre af lafları ortaya atıp binlerce magdur vatandaşın yüregini hoplatan matbuatin «oldu, oluyor, olacak» larına artık milletin karnı tok.

Genel affin memleketicimiz ve milletimiz için zaruret olduğunu yillardanberi en müteci unsurlar tarafından bile söylenen yazıldı. Buna rağmen imam bildigini okumakta devam etti. Şimdi, is gayri başa düştü diye, muhalifi muvafiki -hoş hepsi de bir kaptiya çıktıktan ya bu millet vekilleri bir genel af çıkartı bilirlərse ne ala. Yoksa dünyada af yapmayı yegâne hükümet olmak şerefini muhafazaya azmetmiş bulunan C. H. P. den bir af çıkarmak mümkün olmayacağından.

Bereket versin havaya

Istanbul belediye reisi karları tamamen erittikten sonra aşağıdaki mealde bir bayanat vermiştir:

— Belediye temizlik ameliyatının hümmâli faaliyeti sonunda koskoca İstanbul şehri caddeleri kar ve çamur dan tamamıyla temizlenmiştir. Bu hususta ilgililere teşekkürlerini bir borç bilirim.

Her halde, ilgililere de havanın lodoslamasına teşekkür etmişlerdir.

GENE Londraya mı gidelim

«Dünyanın ta Aksayı Şarkında bulunanlar mutteha yi garbiden istihsalı servete çalıştığı bir zamanda bizim ticareti hariciyeden bir para istifade edemediğimiz söyle dursun ticaretin dahiliyesi dahi bütün illere kaptırdık. Buna da sebep olan mahud muahededir. Mesaiyi bedihiyedir ki bir memlekette imtiyazlı bir firma oldukça imtiyazlı firkların amlına rekabet edemez. Nitekim, hiç bir vakit zayıf nakışla müsavi olamaz...»

«Ziratta olduğu gibi san'atta dahi vaktile kandi ya - gımızla kavrulurduk. Hemen her ihtiyacımız ifa edecek tezgâhlarmız vardı... Onların cümlesi mahvoldu. Bunun sebebi de hic şüphe yok ki, mahut muahedad ile Avrupa verilen hürriyeti ticarettir. Devlet hürriyeti ticaret öyle bir zamanda ilan etmişti ki mülkümüzde sanat ve mârifet tamamile inkıraz halinde idi. O yolda haizi kemer olan Avrupa halkı vaşanımıza yıldı. Mamulâtının nefaseti ve bahaca ehveniyeti cihetle mülkümüzde yapılan şeyleri itibardan düşürdü. Tezgâhlar kapandı. Erba - bi san'at, harap oldu.»

Bunları biz söylemiyoruz, Namık Kemal bundan tam 82 sene evvel Londra da çıkardığı «Hürriyet» gazetesinin 10 Ağustos 1868 tarihli sayısında söylüyor. Tarihin ne garip bir cilvesidir ki aynı sözleri bugün de memlekete söylemek günahdır. Yasaktır.

«Dünyanın ta Aksayı Şarkında bulunanlar mutteha yi garbiden istihsalı servete çalışlığı bir zamanda bizim ticareti hariciyeden bir para istifade edemediğimiz söyle dursun ticaretin dahiliyesi dahi bütün illere kaptırdık. Buna da sebep olan mahud muahededir. Mesaiyi bedihiyedir ki bir memlekette imtiyazlı bir firma oldukça imtiyazlı firkların amlına rekabet edemez. Nitekim, hiç bir vakit zayıf nakışla müsavi olamaz...»

RESMI MAKamlAR HAFIZLARDAN
MEDET UMYORLAR!..

«Su için okutulacak mevlüt»

«İstanbul'un tanınmış hafızları davet edildi.»
Altıntaş suyunun şehrə verilmesi törenle yapılacak
ve bu arada 13 Ocak Cumə günü belediye tarafından paşa camiinde mevlüt okutulacaktır. Bu mevlüt için İstanbul'un tanınmış hafızlarının getirilmesi için teşebbüsler girişmiştir. Öğrendigimize göre mevlüdhanlardan hafız Fahri, hafız Mecit ve hafız Mahmut, duâkâ Ercüment bu maksatla şəhərimizə davet edilmişler ve kendileri de geleceklerini bildiriblər. Yatsı namazından sonra yapılacak mevlüdə şəhərimiz hafızları da katılacaklardır.»

4 Ocak 1950 tarihli
Türk Dili Gazetesinden
Balıkesir

Memleket davaları nasıl halediliyor

(Baştafta 1 incide)
iktidarda kalacağını anladığım için prensiplerinin doğruluğuna inandım. Bütün prensip sahibi politikacılara benim gibi hareket etmelerini tavsiye ederim. Bu sene yanında bir şey patladı. Ben ödümlü patladı sandım. Meğer manzara tabancası patlamış. O zaman millî birliği bozmamak için... (Alıntılar. «Bize de senin gibi idealistler lazımlı sedaları.)

(Tablo 8. Muvaflakat ve muhalefet bir aradır.)

Grev eski bir usuldür, arkadaşlar. Grev irticadır. Grev kabul etmek irticadır. Grev kabul etmek irticadır. Biz, Atatürk'ün evlileri bu memlekette irticadı müssade etmeyeceğiz. (Alıntılar)

Baylar şimdi türbelerin açılması hakkındaki önerge okunacak (alıntılar)

(Tablo 8 in devamı)

Dövizimiz yok diyorsunuz. Radyolu, kaloriferli, frijiderli, camları elektrikle kalkan en ilks otomobiller alıyoysunuz? El parasile gerdege girilir mi? Bu borçları torularımızın toruları bile ödeyemeyecek.

Alacagız iste, ne yapacaksın bakalım. Frijiderlisini de alacağın, büfelinisini de. Daha diyeceğin var mı?

Komiserlerin altında bile ilks otomobil var.

Istersek muhtarlarla, bekçilere de veririz sana ne?

İyi ama husus işlerinde kullanıyorlar. Limon almaya gidiyorlar.

Husus işlerde de kullanılır, umumi işlerde de. Limonda alıga giderler, portakal da. Çatla da patla. (Gürlütlüler. «Çatla da patla kaynar» sesleri.)

Yahu söz verin.

Usul haricine çıkışma sus.

(Gürlütlüler arasında ses kaybolur.)

(Tablo 8 in devamı.)

Filânen annesinin dayısının zıncızadesinin nenesine gönderilen bir bardak su meselesi.

İnsanlar yalnız degillerdir. Aile cemiyet içinde. Cemiyet devlet içinde. Devlet hükümetin içinde. Hükümet de bizim içimizde. Bi aza ne aleyh... (alıntılar, bravo ses

PAKİS

Boya ve Kimyevi Temizleme Evi

İ. Sabri GÜRTOP

Adres: Çemberlitaş Yeniçeriler
cad. No. 59

İSTANBUL

LAFTAN

gayrı gına geldi

Gün geçmiyor ki İstanbul'un çoğu kav gibi eski ve tutuşmaya müheyha ahşap evlerden ibaret orta ve kenar semtlerinde bir veya bir kaç yangın çıkmasın ve her defaında birkaç ev birden silinip süprülerek onlarca veya yüzlerce biçare sokak ortasında kalmasın. Lâyla her şeyi yapacağım yillardan beri halka bol bol vaad eden belediye daha henüz terkos musluklarından günün 24 saatin de de su akitmağa muvaffak olamadı.

İmrahorda çıkan son yangınlardan birinde bereket versin ki D. D. Y. denizden hortum döşeyip halkın imdadına yetişmiş de bir kaç ev kül olduktan sonra tek mil semt yanından kurtarılabilir mis.

Marsal plâni gereğince, hâdsiz hesapsız gevezeliklerle milletin kafasını sisireceklerine, kirk asırlık İstanbul sehriñin musluklarından medeni bir memleketcibî devamlı su aktsalar ve fakir halkın oda oda barınabildiği viran ve ahşap ev yığınlarının alevler içinde bir kaç dakikada kül olup gitmesine manî olsalar her halde kendi hesaplarına da, halkın he sabına da daha akıllıca bir iş yapmış olurlar.

Her yangın sonunda uzun uzun tâhâkatlar, bitmez tükenmez teftisler, kuyruklu kuyruksuz iftiralar savrulur da, İstanbul paytaht iken -yanı şimdiki nüfusundan daha çok insan oturken- idare eden terkos sununu, artırma yolu bulunmaz.

İstanbul sehriñin ve halkın namütenahî lâflara karın tok... İstanbul sehri de vamlı su istiyor, İstanbul sehri -asfalt ve parkeden vaz geçti- babadan kalma arnavut kaldırımı yol istiyor. İstanbul sehriñin insanlarını bârındıracak ev istiyor, İstanbul sehri düzgün nakil vasiyalı istiyor, İstanbul sehri ucuzluk ve karaborsacılardan elinden halâs oymak istiyor, İstanbul sehri, çiğnenip yutulabilecek ekmek istiyor, İstanbul sehri işk istiyor... İstanbul sehri temizlik istiyor ve bütün bunlardan yıllar boyunca mahrum iken hâlâ kendisine sehir denilmesi olmasına da şâşâ kahiyor İstanbul sehri... Yates

var. Sopası var. Dogrusu Türkümüz. Titredim. nani bakırıyorlar adamın icabına yani. Viedanım bir tarafa, korku bir tarafa sarardım soldum. O zaman, sey, Başbakanım efendim, sey yaptım. Sey yaptım. (plâk bozduğum için kaldırılır. Dinleyenler hep bir ağızdan «seçimi kazandık» diye bağırırlar ve dağlırlar.)

Sahibi ve bu nûshada yazıları filen idare eden:

NAHİT ÜSTEMİR

İdare Yeri:

Ankara Cad. No: 37, kat: 3

Mektup Adresi:

Posta kutusu 12. Tophane,

İSTANBUL

ABONE ŞARTLARI:

Seneliği: 480 Kr.

Altı ayılı: 240 Kr.

Dizgi: Anıl Matbaası

Baskı: Dobra Matbaası

RADYO

İstanbul radyosunda
Şarlo düşmanlığı

Dâhi sinema sanatkâri Charlie Chaplin'in son defa İstanbul'da gösterilen Mösö Verdü adlı hârika filmini kötuleyebilmek için cumartesi İstanbul radyosunda konuşan Solelli adlı türedi münekkeş dilinden geleni yaptı. Dünacea takdir edilmiş büyük Diktatör filmine dil uzatmakla işe başlıyan ve Kovboy filmlerinin sonunda konuşmasını yapmak suretiyle Sarloya olan kinini belli etmiş bulunan bay münekkeşin, Amerikan Federal mahkemeinin fikri mahkûm etmeye çalışılan ultra demokrat kararlarından ilham ve cesaret aldığına hiç şüphe etmemiyiz.

Basit bir cinayet mevzuunu ele alarak ondan büyük içtimai dersler çıkartan ve güldürmeyi - mana ve maksatlı bir şaklananlık - addemiyyen Sarloya çala kalem veya çala dil tenkide yeltenmeye imkân yoktur.

İnsan biraz haddini bilmeli...

FARE

ilme düşman ilim adamlı

«Amerikanın sesi radyo-sunda konuşan ve tarih profesörü olduğu iddia edilen Comegar:

— İnsanlık, yirminci asra-ümidle girmiştir. Fakat bu ümitler çok geçmeden kırıldı. Bu da maalesef ilmin ilerlemesinden oldu, demis; ve beşeriyetin çekmekte olduğu istirapların manevi, dini bağların zayıflamasından ileri geldiğini läflarını ilâve etmiştir.

Esasen «İrticâm haykırışı» ile aynı mânaya gelen «Amerikanın sesi» nden bun dan daha başka bir şey beklenemezdi.

Tarihi tersine çevirmeye ve ilmin muazzam ve sürekli aksına set çekmekte yelte-nis bütün dünya mürtecilerinin ezeli ve ebedî isidir. Ken-di köhne ve sosyal adaletten mahrum gidislerini halka sırin göstermeye çalışan ve kabahati ilmin ve teknigin her lemesine yüklenen bu sözde ilim adamlarına gülmemek mümkün mü?

Nuh Çarpiyor: 2

(Baştafta 1 incide)

mamiyle lüzumsuz bir küllefet ve o nisbette heybetli bir zillet sayacaktı.

Fakat, tekkenamenin inkılâbımıza tevcih ettiği aćık tecavüzlerin dozu, bilhassa bu sefer, öyle cüretkarane bir budutsuluğa vardırılmış ki, onların hâlâ müsâmaba ile karşılaşması önünde, hayretlerin en büyüğüne kapılmamak e-imizden gelmiyor.

Bakalim:

Meselâ; «Tekkename» den aynen iktibas ettiğimiz su satırları, en az bizim kadar hayrete kapılmadan hanginiz okuyabileceksiniz.

«Laisizmayi bizde ne bilirler ne de bildirmek isterler. Laisizma, bizzat hristiyanlığa karşı tahdit edici bir engel değil, ruhani nüfuzdan faydalananarak dünyayı idareye kalkan papazların nefislerine karşı bir mânâdır. Biz de iste bunu -yanı «laisizma»yi- doğrudan doğruya dini dünyadan ayırmak mânâsına alıyoruz. Bu işte, bu suretle muazzam bir canbazlık yapılıyor. Bu, bütün mevcudiği yaratatan Allahı tasdik ettikten sonra, onun dünyaya karışımıyacagini iddia etmek canbazlığıdır ki, akeslerin ve muhallerin sahîdir!»

Gördüğünüz gibi, laiklik, yani inkılâbımızın altı esası: umdesinden birisi, bu satırların, -bu kasap satırlarının- hâbisane darbelerile böyle ulu orta yaralanıyor da, o umdeyi koruyacak olan müeyyideler, o umdenin üzerine titremeleri icab eden kuvvetler, hâlâ öfkessiz, alâkasız, ve tamamıyla hareketsiz duruyorlar!

Bu nasıl oluyor? Nasıl oluyor da, bir zindik, bu memleketin orta yerinde:

“— Laisizmi bizde ne bilirler, ne de bildirmek isteler!...” diyerek bütün bir milleti pervasızca teçhile cüret ediyor ve büyük hâmisi Atatürk olan koskoca laiklik inkılâbımızı da, «muazzam bir canbazlık», «abeslerin ve muhallerin sahî» vasıflarıyle rezilesine teyzîye yelteniyor! Sormak isteriz! Bekçileri olmakla mükellef bulunduğu inkılâpların baş ucunda, uyuyorumuz, öldük mü, yoksa laiklik inkılâbımızın korunmasını da bu «Dervîş Vahdeti» hortlaşmanın dünyâ işlerine yeniden karışmasını ve karıştırılmasını istediği Allahtan mı bekliyoruz?..